

Tilsyns- rapport 2024

Himmelblå

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Det årlige tilsyn består af:

- Et anmeldt tilsynsbesøg, hvor den tilsynsførende pædagogiske konsulent observerer det daglige arbejde med børnene ud fra en række observationskriterier¹.
- En faglig dialog med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer og faglig dialog, og hvor der på baggrund af tilsynet gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde. Det er institutionens tilknyttede pædagogiske konsulent eller en anden konsulent fra områdeforvaltningen, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Den bydækkende tilsynsenhed

For at understøtte uvildigheden i tilsynet er der i Københavns Kommune etableret en bydækkende tilsynsenhed, som ikke har løbende samarbejde med institutionerne. Tilsynsenheden deltager i 10% af tilsynene i tilfældigt udvalgte institutioner. Det er tilsynsenhedens opgave dels at kontrollere, at det pædagogiske tilsyn udføres som beskrevet i Københavns Kommunes tilsynskoncept, dels at bidrage med et uvildigt og udefrakommende blik i vurderingen af den pædagogiske praksis.

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen.

Du kan læse mere om det pædagogiske tilsyn samt opfølgning på tilsynet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået vurderingen "Vedligehold indsats" i alle temaer, gennemføres i det efterfølgende tilsynsår ikke et ordinært tilsyn, men et Light-tilsyn. Light-tilsynet består af en vedligeholdelsesdialog, men der gennemføres ikke observationer, ligesom der heller ikke gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsyn i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn samt kommentarer til dette års tilsynsrapport. I bilaget til rapporten finder du institutionens selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige og kommunale minimumskrav.

Tilsyn med den pædagogiske kvalitet

Tilsynet i Københavns kommune føres ud fra en række kriterier, som ifølge forskningen om kvalitet i dagtilbud er væsentlige for at skabe rammer for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Kriterierne er kategoriseret under seks temaer med afsæt i det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan:

1. Samspil og relationer mellem børn og voksne
2. Børnefællesskaber og leg
3. Sprog og bevægelse
4. Forældresamarbejde
5. Sammenhæng i overgange
6. Evalueringskultur

Vurdering af indsats i tilsynsrapporten

Det pædagogiske arbejde i institutionen vurderes på baggrund af observationer og dialog om kriterierne i de seks temaer. For hvert tema giver den pædagogiske konsulent en vurdering af, hvordan institutionen skal arbejde videre med indsatsen med en af de fire kategorier nedenfor.

Institutionen skal vedligeholde indsatsen – betyder at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og løbende udvikle deres praksis.

Institutionen skal justere indsatsen – betyder at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og foretage nødvendige justeringer i deres praksis. Den tilsynsførende kan evt. give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal ændre indsatsen – betyder at institutionen skal foretage ændringer i deres praksis, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal iværksætte en ny indsats – betyder at institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Anvisninger og strakspåbud

I forbindelse med tilsynet kan den pædagogiske konsulent give en eller flere konkrete anvisninger på opfølgende tiltag. Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag skal efterleves af institutionen, og der følges op på disse ved næste års tilsyn.

Hvis den pædagogiske konsulent i forbindelse med tilsynet observerer konkrete enkeltstående forhold, der er skadelige for børns trivsel og udvikling kan forvaltningen udstede et strakspåbud. Et strakspåbud indebærer, at institutionen skal iværksætte tiltag, der med det samme ændrer uønsket praksis. Forvaltningen følger op inden for 14 dage. Strakspåbud kan også udstedes, hvis institutionen ikke lever op til et eller flere af de gældende lovkrav, retningslinjer, anbefalinger mv.

Opfølgning på tilsyn ved bekymring eller alvorlig bekymring

Hvis forvaltningen på baggrund af tilsynet bliver bekymrede for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen, vil der i forlængelse af tilsynet altid blive iværksat et skærpet tilsyn. Det er institutionens ledelse, der er ansvarlig for at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymring, og forvaltningen sørger for, at institutionen får den hjælp og støtte, der er behov for i processen.

Når forvaltningen fører skærpet tilsyn, vil en pædagogisk konsulent komme på et eller flere uanmeldte tilsynsbesøg og foretage observationer af den pædagogiske praksis med fokus på de bekymrende forhold. Det skærpede tilsyn ophæves, så snart institutionen arbejder konstruktivt med udvikling af kvaliteten af den pædagogiske kvalitet, eller når institutionen har bragt orden i de forhold, som har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn.

Hvis bekymringerne for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen er af alvorlig karakter, vil der blive udarbejdet en handleplan. Handleplanen beskriver kort og præcist, hvilke alvorligt bekymrende forhold der er konstateret, hvilke forandringer der skal ske i perioden med skærpet tilsyn, hvor hurtigt tiltag skal sættes i gang, samt hvordan og hvornår forvaltningen følger op.

Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet

Københavns Kommune har fokus på at udvikle høj pædagogisk kvalitet for alle børn. I nogle institutioner kan der i perioder være behov for at forvaltningen træder tæt sammen om og med institutionen for at understøtte det arbejde. Når tilsynet giver anledning til bekymring for den pædagogiske kvalitet, igangsætter forvaltningen derfor samtidig med det skærpede tilsyn en særlig indsats til udvikling af den pædagogiske kvalitet.

En særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet er et toårigt forløb, hvor institutionen arbejder målrettet med at udvikle rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forvaltningen understøtter i perioden institutionen med ledelsessparring, faglig opkvalificering og hjælp til at fokusere på de opgaver, der styrker relationer mellem børn og voksne.

Når indsatsen er godt i gang, understøtter forvaltningen stadig med support og sparring, men fører ikke længere skærpet tilsyn.

Fakta om dette års tilsyn

Dato og tidspunkt for observationer: 11/6 kl.9 -11.30

Faglig dialog blev afholdt d. 13-06-2024

Ved den faglige dialog deltog Klyngeleder, pædagogisk leder, 2 medarbejderrepræsentanter, 1 forældrerepræsentant, faglig chef og pædagogisk konsulent

Tilsynet er afsluttet d. 27-06-2024

Tilsyn er gennemført af pædagogisk konsulent Heidi Karina Stephensen

Generelle bemærkninger

Informationer om institutionen, observationer og faglig dialog, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Himmelblå skal genhuses i løbet af 2024 og derfor er den ene brandøvelse udskudt, så den finder sted i de nye lokaler. ved den faglige dialog deltog faglig chef som observatør for at få indblik i tilsynskonceptet.

Beskrivelse af eventuelle strakspåbud

Eventuelle øvrige bemærkning og aftaler vedrørende opfølgning på tilsynet

Samspil og relationer mellem børn og voksne

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er ofte opmærksomme og reagerer sensitivt på børnenes signaler.
- Det pædagogiske personale spejler ofte børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid tilgængelige for børnene og tilbyder trøst og omsorg, når børnene er usikre, bange eller kedede af det.
- Det pædagogiske personale er ofte nærværende og fordybet i samspillet med børnene.
- Det pædagogiske personale bruger ofte rutinesituationerne til at skabe stimulerende samspil præget af nærvær, omsorg, ro og rytme.
- Læringsmiljøet bærer altid eller næsten altid præg af tydelig organisering, der skaber rammer for gode samspil og relationer mellem børn og voksne.

Der er generelt en fin opmærksomhed på børnene fra personalet. Personalet spejler flere gange børnenes følelser både hvis de er kedede af det eller viser glæde. For eksempel griner børn og voksne højt sammen ved et aktivitetsbord. I vuggestuen sidder en gruppe og leger på gulvet med sanselagetøj, den voksne spejler børnenes forundring og begejstring ved at sætte et forbløffet ansigtsudtryk op og derefter smiler stort til børnene. Der var til tider en del gåen omkring både i aktiviteterne og de pædagogiske rutiner, hvilket gik ud over det fordybte nærvær. Dette sås tydeligst under de voksenstyrede aktiviteter og ved frokosten, hvor der skulle hentes service på rullebordet eller materialer til aktiviteten. Der er også eksempler på god fordybelse og voksne der bliver ved den aktivitet, de er i gang med hos børnene. Vuggestuen har for eksempel lavet forhindringsbane på gangen, hvor de voksne bliver under hele aktiviteten. De støtter og opmuntrer børnene til at udfordre sig selv og roser og anerkender dem, når det lykkes. Børnene sidder på faste spisepladser og de virker bekendte med, hvad der skal ske under frokosten i begge afdelinger. I børnehaven er børnene mere inddraget i opgaver som borddækning end i vuggestuen, hvor de ikke er inddraget i de praktiske opgaver før maden. På nogle stuer er de voksne optaget af at skære maden ud, anrette den ved rullebordet eller løse andre praktiske opgaver, så børnene sidder alene ved bordene imens. På en stue sættes børnene til bords 10 minutter før madvognen kommer ind på stuen, det giver noget gråd hos enkelte af børnene, der tilbydes en sut, mens den voksne gør oprydning færdig og givet hagesmække på. Børnene er opdelt i mindre grupper og der hænger oversigter på alle stuer dels for ugens program, men også for hvem der er ansvarlig for forskellige praktiske opgaver. Derudover hænger der forskellige beskrivelser eller samarbejdsaftaler om for eksempel det pædagogiske måltid, dialogisk læsning, sprogstrategierne mv. Der høres ikke irettesættelser eller skæld ud under observationen.

I den faglige dialog fremgår det, at Observationen bliver genkendt af mødedeltagerne. Pædagogisk leder giver udtryk for ærgrelse over, at frokosten var, som den var på observationsdagen, da den ikke afspejler et typisk måltid. Ved observationen var maden forsinket og derfor meget varm ved servering, hvilket havde indflydelse på hele måltidets forløb. Det er uheldigt med sådanne omstændigheder, men det gav anledning til at drøfte, hvordan praksis kan og skal gøres forholdsvist ens, også hvis der opstår uventede situationer. Vi drøftede institutionens samarbejdsaftale om det pædagogiske måltid og pædagogisk leder og medarbejderne redegjorde blandt andet for tankerne bag det gode værtskab og selvhjulpethed, da dette ikke sås alle steder under observationen. Intentionerne (og almindelig praksis) er, at børnene er med til at hente

madvogn, præsentere maden på stuen, deltager i borddækning mv. Medarbejder fortæller videre, at børnehaven arbejder med sammenhæng mellem pædagogikken og køkkenet ved blandt andet at inddrage børnenes ønsker til maden, hvilket også ses som en del af børnedemokratiet. Hele drøftelsen ledte over i refleksion over, hvordan og hvad i samarbejdsaftalen der skal kigges igennem. Der er enighed om, at den faste rollefordeling og måltidets start skal beskrives mere klart, så fordybelsen bliver mere nærværende. Det kræver fælles drøftelser og refleksioner, at gøre praksis mere ens. Medarbejdere og ledelse fortæller, hvordan det pædagogiske grundlag afspejles i observationen af dette tema og her spiller opdelingen i mindre grupper en stor rolle. Der har været refleksioner i personalegruppen over, hvor mange børn det er bedst at have i hver gruppe og hvordan aktiviteterne skal forløbe, så det bliver en nærværende og fordybet stund for alle. De gode samtaler mellem børn og voksne er ligeledes en vigtig del af praksis, som både fremmer relationen barn og voksen og på sigt børnefællesskabet. Medarbejderne fortæller om praksis med opdelingen i grupperne, hvor børnene som oftest er opdelt efter alder eller udviklingsniveau. Pædagogisk leder fremhæver, at institutionen er særlig gode til at se bag om børnenes adfærd og i stedet have blik for deres intentioner. Hun gav et eksempel på, hvordan personalet i samspil undersøger børnenes ønsker og projekter. Personalet oplever også selv, at de er gode til at se børnene, få dem inddraget i hverdagen og være gode rollemodeller i forhold til venskaber og vise følelser.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Hvordan kan institutionens samarbejdsaftaler for eksempel om det pædagogiske måltid bruges til at skabe mere stabilt nærvær og fordybelse både i aktiviteter, leg og pædagogiske rutiner?

Børnefællesskaber og leg

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale hjælper og guider ofte børnene til at deltage i positive samspil med hinanden i forskellige børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid opmærksomme på og hjælper de børn, der ikke indgår i positive samspil og børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid aktive ift. at støtte og guide børnenes lege med hinanden i større eller mindre fællesskaber.
- Der er altid eller næsten altid balance mellem børneinitierede lege og voksenplanlagte lege, aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale sikrer ofte, at alle børn er aktive deltagere i pædagogiske aktiviteter, rutiner og opgaver.
- De fysiske læringsmiljøer inviterer ofte til forskellige former for leg og understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Der observeres enkelte konflikter børnene i mellem, hvor der var varierende håndtering fra de voksnes side. I et tilfælde spørger den voksne et grædende barn, hvad der er sket, men går ikke nærmere ind i situationen. Barnet opfordres til at deltage i en ny aktivitet, hvilket barnet accepterer, men konflikten er ikke løst. I et andet tilfælde tager to voksne hånd om hvert sit barn, men det ene barn står alene indtil en voksen når frem. Det er ikke lang tid uden voksenkontakt, men det andet barn får kontakt med det samme. Børnene opfordres i høj grad til at være gode ved hinanden og være venner. Det kommer til udtryk på forskellig vis for eksempel venskabssang, "gode/dårlige hænder" i lege eller en voksen der kommenterer vild leg med ordene: "husk, nu at vi kun har en ..., så pas godt på ham" Både ved frokosten og aktiviteterne ses der eksempler på, at de voksne tager individuelle hensyn til børnene ud fra deres kendskab til dem. Et barn får en særlig opgave sammen med en voksen i fælleslegen, så det er muligt at deltage på lige fod med de øvrige børn. Det samme gør sig gældende under frokost, hvor et barn kortvarigt sidder for sig selv, indtil det er klar til at deltage ved bordet med sine venner. Formiddagen har en god balance mellem voksenstyrede aktiviteter og børneinitierede lege og aktiviteter. Stuerne er inddelt i mindre grupper, der alle har en planlagt aktivitet, som børnene kan vælge at deltage i eller lege for sig selv. I løbet af formiddagen afsluttes de kreative aktiviteter i grupperne og bliver erstattet af for eksempel spil, konstruktionsleg eller højtlesning, stadig med mulighed for at vælge til og fra for børnene. Rutinerne omkring frokosten var varierende mellem vuggestue og børnehave og gav ulige muligheder for børnene at indtage en aktiv rolle i. I vuggestuen blev madvognen hentet af en voksen, bordene dækket af de voksne, maden blev skåret ud ved rullebordet og portionsanrettet. I børnehaven hentede børnene madvognen sammen med en voksen, bordene fik dug på og blev dækket i fællesskab. Efter maden hjalp børnehavebørnene med at skrabe mad i skraldespanden. Afslutningen af måltidet blev ikke observeret i alle vuggestuegrupperne og det sås derfor ikke, hvordan børnene blev inddraget på alle stuer. På en stue var en voksen i gang med at vaske borde og børnene fik udleveret en klud, så de kunne hjælpe, mens de stadig sad ved bordet, men det var ikke rutinen på alle stuer. Det fysiske læringsmiljø tilbyder børnene et varieret udvalg af legetøj og materialer, der stort set er tilgængeligt for børnene på alle stuer. Legemiljøerne er indrettet med temaer og remedierne til rollelegene er både relevante og rigelige. Der er mulighed for både vilde lege og steder til ro og begge dele sås i praksis ved observationen. Gangarealerne er indrettet, så de kan bruges til forskellige former for aktiviteter, hvilket også blev set i praksis. Der er fin afskærmning mellem

fællesrum og gangareal, så de forskellige grupper ikke forstyrrer hinanden unødigt. Legepladsen er opdelt mellem de to afdelinger og tilbyder ligeledes en bred vifte af legemuligheder.

I den faglige dialog fremgår det, at Mødedeltagerne genkender observationerne. Særligt rutinerne og løsning af de praktiske opgaver på observationsdagen var genkendelige, men matcher ikke den gængse rutine. Rutinerne bliver set som en mulighed for at styrke børnefællesskaberne for eksempel er det normal praksis i vuggestuen, at madvognen bliver hentet af voksen og barn i fællesskab, så barnet får en følelse af at være vigtig for hele børnegruppen. I børnehaven bruger de for eksempel duge på bordene som markør for, at nu skal vi samles om maden, det lille tiltag har givet ro og overblik for børnene. Pædagogisk leder fremhæver glæde over at observationen viste, at børnene har mulighed for at fravælge de voksenstyrede aktiviteter eller kan have en anden rolle i legen for at kunne deltage. Alle børn er vigtige for børnefællesskabet, og det er personalets ansvar at finde af, hvad de magter og kan bidrage med. Fællesskabet styrkes ved at se børnenes interesser og give følelsen af at være vigtig for fællesskabet. Er der børn, der har svært ved at være i fællesskab sammen trods godt venskab, forsøger personalet at have dem i samme gruppe fremfor at adskille dem. Man lærer det, der er svært ved at øve sig. Personalet opfordrer også forældrene til at lave legeaftaler og giver udtryk for at det kan være en fordel at være mere end to børn, da det giver større mulighed for at øve sig i at forhandle og tage hensyn til hinanden. Personalet fortæller, at de ønsker konflikter bliver løst ved at finde fælles løsninger med børnene, men det kan være svært med de forskellige aldersgrupper. Nogle gange agerer personalet mæglere eller er dem der sætter ord på børnenes handlinger og følelser. Vi drøftede ved dialogen, hvad det vil sige at være i affekt og kunne tænke fælles løsninger. Børnehaven har blandt andet brugt hjernesmart pædagogik og mentalisering i deres refleksioner over konflikter. Vuggestuen har ikke brugt disse metoder, men skal introduceres til dem gennem fagligt fyrtårnnetværket og TRIO. Temaet er et godt afsæt for fælles fokuspunkter og er oplagt at give feedback på. Forældrerepræsentanten giver udtryk for, at det kan mærkes, at medarbejderne gerne vil deres børn.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Sprog og bevægelse

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale agerer ofte som sproglige rollemodeller for børnene.
- Det pædagogiske personale arbejder altid eller næsten altid systematisk med sprogunderstøttende strategier gennem hele dagen.
- Det pædagogiske personale agerer af og til som rollemodeller ift. bevægelse og brug af kroppen.
- Det pædagogiske personale indtænker af og til sproglige og motoriske læringsmuligheder i alle rutinesituationer.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder altid eller næsten altid børnene en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder altid eller næsten altid børnene en bred vifte af kropslige læringsmuligheder og aktiviteter.

Sprogstrategierne høres i brug i begge afdelinger. I vuggestuen bliver der for eksempel sat ord på både børn og voksnes handlinger og følelsesmæssige udtryk samt begreber. I børnehaven bliver der talt om forskellige ord, der betyder næste det samme - hue, hat og hætte. Personalet har øjenkontakt med børnene i samtalerne og giver plads til turtagninger. Der høres ikke fakta-spørgsmål (hvad siger hunden, hvad farve er tomaten), i stedet stilles spørgsmål, der lægger op til fælles refleksion såsom "hvor ved du det fra?" eller "det må vi undersøge, hvordan mon vi gør det?" Ved observationen var der en del fysiske aktiviteter, men de voksne var ikke aktive deltagere i dem alle. Deres rolle var ofte at støtte og guide børnene fremfor at udføre bevægelsen sammen med børnene. Der var dog også eksempler på voksendeltagelse og det var tydeligt at se BOB-materialet bliver brugt i hele huset. I børnehaven sidder de voksne på stole under samlingen mens børnene sidder på gulvet. Børnene får stillet to siddemuligheder til rådighed enten på knæ eller på numsen. Det er ikke muligt at vælge at ligge ned, medmindre den øvrige børnegruppe har givet tilladelse, så det ikke er hele børnegruppen, der vælger at ligge ned. De sproglige og motoriske læringsmuligheder ved for eksempel frokosten blev begrænsede af den manglende børneinddragelse i de praktiske opgaver og den mangelfulde selvhjulpethed. På grund af den portionsanrettede mad på alle stuer, var det kun muligt for børnene selv at tage gulerødder, hvilket nogle steder også blev uddelt af voksne. Alle stuer havde små kander på bordene, men de blev brugt med variation. Vær opmærksom på at bruge fodstøtterne korrekt på de høje skamler.

I den faglige dialog fremgår det, at Mødedeltagerne genkender observationerne og ærgrer sig stadig over det samlede indtryk af frokosten. Der skal gives feedback til køkkenet, så maden er afstemt til selvhjulpethed og børnedeltagelse i måltidet. Men der skal også kigges på egen praksis, kan det for eksempel blive fast praksis at vuggestuebørnene dækker bord sammen med en voksen? Vi drøftede på baggrund af observationen voksendeltagelse i kropslige aktiviteter, hvornår giver det mening, at den voksne er ved siden af børnene, og hvornår skal man gøre tingene sammen med børnene? Der er gode muligheder for de voksne at deltage i aktiviteterne med børnene for eksempel er remedierne til BOB lege opdaterede og hænger frit tilgængelige forskellige steder i huset, så de er nemme at gå til. BOB bliver brugt aktivt i mange situationer for eksempel med "ase mase lege" i vuggestuen før frokost eller andre lege, der sætter gang i high arousal for eksempel at gå i trillebør til badeværelset. Vi talte ved dialogen, om hverdagens mange naturlige bevægelsesmuligheder for eksempel skubbe madvogn eller dreje på voksenstol, der giver børnene samme læringsmulighed som strukturerede lege, og derfor vil være ærgerligt ikke at bruge.

Pædagogisk leder og medarbejderne redegør for at sproget og pædagogisk grundlag hænger sammen blandt andet ved at legen bliver prioriteret højt i Himmelblå. Derudover er gruppeopdelingen vigtig for at kunne være i samtale og rent fysisk være i stand til at høre, hvad børnene siger. Klyngens sprogmappe er blevet revideret til en pixiudgave, så den er mere praksisnær for alle. Himmelblå bruger sprogmappen i deres praksis og har valgt at sætte fokus på dialogisk læsning. I børnehaven forsøger de at have et læringsindhold i læsningen, så det relaterer sig til, hvad der interesserer børnegruppen. Dialogisk læsning er skemalagt i børnehavens ugeplaner, mens vuggestuen bruger læsningen dagligt efter frokost. Vuggestuen er knap så "metodetro" som børnehaven på grund af børnenes alder, deres læsning er præget af imitationer og føle/finde-bøger. Børnene bliver sprogvurderet efter behov, institutionen er gået væk fra at vurdere alle, da de ikke fandt flere børn med sproglige udfordringer. Personalet bruger data fra Sprogtrappen til at få øje på de børn, der skal vurderes. Tværfaglig support bruges aktivt til sparring. Institutionen bruger gerne biblioteket til både lån af bog og arrangementer, ligesom de også gerne deltager i Åbent dagtilbud. Vuggestuen har blandt andet fanget rejer, som de efterfølgende byggede et hjem til. Der fulgte en bog om rejeprojektet på Amager strand med og den var et stort hit. Fri for mobberi-materialet bruges til at give børnene sprog og visualisering af følelser og hjælper dem til at kunne sige til og fra overfor hinanden. Både leder, medarbejder og forældrerepræsentanten fortæller at børnenes interne sprogbrug bliver taget alvorligt, de skal tale ordentligt og respektfuldt om og til hinanden uden fordomme.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Hvordan kan personalet agere rollemodeller i forhold til bevægelse og brug af kroppen? Hvordan kan de pædagogiske rutiner tilbyde børnene sproglige og motoriske læringsmuligheder hver dag?

Forældresamarbejde

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbud og forældre har altid eller næsten altid en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling.
- Det er altid eller næsten altid tydeligt for forældrene, hvad de kan forvente af dagtilbuddet, og hvad dagtilbuddet forventer af dem.
- Forældrene møder i hverdagen altid eller næsten altid medarbejdere, der er imødekomende, og som samarbejder med forældrene i forhold til at understøtte barnets læring i familien.
- Dagtilbuddet inviterer altid eller næsten altid forældrene ind i et mere intensivt og systematisk samarbejde om børn, der i kortere eller længere perioder har behov for et særligt fokus for at trives, lære og udvikle sig.
- Forældrerådet/forældrebestyrelsen kender og inddrages altid eller næsten altid i deres opgaver.

I den faglige dialog fremgår det, at Forældrerepræsentanten fortæller, at samarbejdet fungerer godt og særligt dagbøgerne på Aula er gode. Forældrene oplever, at personalet er gode til hurtigt at kontakte dem, hvis der er større eller mindre bekymring for deres barn, og de føler sig lyttet til i de situationer. Medarbejderne fortæller, at de efterhånden har fået Aula ind som en fast praksis, så de er glade for tilbagemeldingen om at det virker efter hensigten. Personalet gør sig umage med at nå alle forældre hver dag og vil gerne give oplysninger om barnet med hjem. Det kan være alt fra konflikter, trivsel eller forslag til legeaftaler. Særligt i vuggestuen er denne relation vigtig, da børnene ikke kan sige det selv. Ved dialogen gav de et eksempel på pædagogisk vejledning i forhold til bedre afleveringer. Ofte bliver vejledningen fulgt op af en telefonopringning eller ekstra billeder på Aula i løbet af dagen. Forældre bliver hurtigt involveret i børnenes mistrivsel. Personalet skriver en handleplan på forhånd, den bliver præsenteret til et møde og forældrene kan derefter komme med input. Inden situationen udvikler sig til bekymring og handleplaner, har forældre og personale været i dialog for at tage tingene i opløbet. Der bliver fulgt op på handleplanerne sammen med forældrene på statusmøder alt efter opgavens karakter. Nogle gange er indsatsen i en kortere periode og andre gange er det en længere indsats, der måske strækker sig over hele institutionstiden. Handler mistrivselen om en gruppe af børn eller måske konflikter/mistrivsel fra hjemmet, der bliver taget med i institutionen, er det vigtigt at få formidlet, hvordan personalet oplever omfanget. Er det noget, der foregår en gang imellem, eller er det noget mere vedvarende? Medarbejderne gav forskellige eksempler på, hvordan de formidlede til forældrene, hvad de kan gøre derhjemme. Forældrerådet giver udtryk for at de kender deres opgaver og bliver inddraget i mange forskellige ting. Kommunikation fra ledelsen er god og begge parter er glade for det store engagement. Der er god forståelse for, at man repræsenterer alle forældre og ikke kun sit eget barn. Der er ligeledes opmærksomhed i forældrerådet på, at alle forældre skal kunne deltage i arrangementer - også gerne i privat regi, det er institutionen, der er bindeleddet i relationerne og ikke fodbolden. Det er et godt tiltag at starte bestyrelsesåret med fællesarrangementet på Område Amager.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Sammenhæng i overgange

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder altid eller næsten altid systematisk med at sikre, at børn får en god overgang fra hjem til dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder altid eller næsten altid systematisk med at sikre, at børn får en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder altid eller næsten altid systematisk med at sikre, at børn får en god og sammenhængende overgang fra dagtilbud til KKFO og skole.
- Forældrebestyrelsen inddrages altid eller næsten altid i arbejdet med at skabe gode og sammenhængende overgange for børn fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidshjem og skole.
- Dagtilbuddet deltager altid eller næsten altid i Stærkt Samarbejde med skolen/KKFO'en og forholder sig aktivt og reflekterende til målene i samarbejdsaftalen.

I den faglige dialog fremgår det, at Himmelblå har en fast procedure for opstart af nye børn og personalet redegjorde for denne ved dialogen. Blandt andet afholdes der opstartssamtale i vuggestuen inden barnets første dag, hvor barsel og familiens/barnets behov tales igennem og efter tre måneder afholdes en trivselssamtale, hvor opstarten og samarbejdet tales igennem. Der er udarbejdet en velkomstpjece, hvor forventninger og praktiske oplysninger er beskrevet.

Overgangen til børnehaven fra vuggestuen foregår med faste besøg med kendte voksne. Inden overgangen bliver der afholdt overleveringssamtale mellem de to afdelinger med forældredeltagelse. Nogle forældre fravælger dette og vil i stedet have en trivselssamtale i børnehaven efter nogle måneder. Officielt begynder overgangsarbejdet en måneds tid før selve overgangen, men børnehaven har tidligere viden om, hvilke børn de skal modtage, så de kan hilse på både børn og forældre og invitere børnene ind på stuen, hvis de kan klare det. Medarbejderne fortæller også om samarbejdet med forældre i forbindelse med modtagelse af børnehavebørn udefra, og hvordan det kan forløbe, hvis der er en særlig indsats på barnet. Børnehavens storegruppe mødes i fællesrummet hver dag. De har ikke fokus på bogstaver og tal men mere på følelser og sociale kompetencer. De øver sig i at turde nye ting, de ikke har prøvet før, som for eksempel at have waders på i vandet ved stranden. Storegruppen har deltaget i klyngens overgangsarbejde med afsæt i BOB (børn og bevægelse), hvor de tre gange har besøgt skole/KKFO og leget lege. Legene fra BOB er derefter blevet leget hjemme i børnehaven også, så de er genkendelige for alle børn ved skolestart. Forløbet er endnu ikke evalueret, men det bliver det i nærmeste fremtid. De sidste gange har børnene haft madpakker med og spist derover. Der bliver afholdt fem års status samtaler og øvrige overleveringssamtaler i børnehaven efter vejledningen. Der bliver blandt andet talt med forældrene om, hvad de kan forvente af skole og KKFO, og hvad de kan gøre for at støtte barnet i for eksempel selvhjulpenhed. Pædagogisk leder kunne ønske sig feedback fra skolen om, hvordan det går børnene efter skolestart. Forældrebestyrelsen drøfter principperne for overgange en gang om året, hvor der er mulighed for at blive inspireret til ny praksis på tværs af klyngens institutioner. Institutionen deltager i stærkt samarbejde.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Evalueringsskultur

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder altid eller næsten altid systematisk med trivselsvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder altid eller næsten altid systematisk med sprogvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder ofte systematisk med at sikre ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis på tværs af stuer, afdelinger og matrikler.
- Der er ofte etableret en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø.
- Dagtilbuddet arbejder ofte med at inddrage børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering.

I den faglige dialog fremgår det, at Undervejs i dialogen brugte vi lang på at tale om ensartet kvalitet i praksis for eksempel rutinerne og overgange. Både observation og dialog viste at institutionen har et grundlæggende godt og stærkt fagligt fundament at stå, men der er behov for mindre justeringer, hvilket kom til udtryk i de tre første temaer i denne rapport. Tilsynsvurderingen bygger derfor på et samlet blik af arbejdet med ens kvalitet. Allerede nu er der sat flere tiltag i værk for at sikre ens kvalitet, det er blandt en fast mødestruktur og feedback. Institutionen arbejder systematisk med Topi og udarbejder handleplan opfølgning i samarbejde med forældrene. Handleplanen behøver ikke altid at tage udgangspunkt i bekymringer, men kan også være på baggrund af mindre opmærksomhedspunkter. Der er afsat et helt personalemøde to gange om året til at arbejde med Topi og sprogtrappen, der udfyldes samtidig. Vuggestuen oplever, at sprogtrappen er et godt supplement til Topi og bruger den nu også til tre måneders trivselsamtalerne. Pædagogisk leder fortæller, at det er nemmere at bruge data fra sprogtrappen end fra sprogvurderingerne, da trappen viser børnenes sprog i en mere naturlig kontekst. Institutionen bruger SMTTE til planlægning og evaluering. Proceduren for brug af metoden er blevet revideret, da både ledelse og medarbejdere oplevede, at de havde for mange i gang på samme tid. De mange skemaer gjorde, at de ikke blev brugt, da det for uoverskueligt. dem. Det var også svært, dels at få skrevet eventuelle justeringer ind alle steder og ikke mindst få brugt justeringerne i praksis. Dette fungerer bedre nu. Nu er der to - tre skemaer i gang på samme tid, hvoraf det ene er på klyngeniveau. De enkelte stuerne bruger stadig SMTTE i planlægningen af de daglige aktiviteter. Dataindsamling til evaluering er beskrevet i "tegn" i SMTTE og derudover bruges sprogtrappe, sprogvurderinger og Topi som de formelle kilder. Derudover indgår personalets egne observationer, børnenes kreationer mv. også som en del af datagrundlaget. Børnenes perspektiv kommer frem ved hjælp af uformelle samtaler efter længere forløb, men der er et ønske om at indføre mere strukturerede børneinterviews som afslutning. Storegruppen bruger allerede børneinterviews i forhold til bekymringer og forventninger til gruppens kommende KKFO - og skolestart. Institutionens opstartssamtaler er blevet evalueret og revideret, så det nu er de rette oplysninger der kommer frem, for eksempel større fokus på barnets ressourcer og styrker. Personalet planlægger, reflekterer og evaluerer på stuemøder og personalemøder. Pædagogisk leder fortæller, hvordan strukturen er skruet sammen og de faste dagsordener til stuemøderne, så der for eksempel kan gives feedback. Der blev herefter fortalt uddybende om feedback og forbedringskulturen. Pædagogisk leder og medarbejderne oplever, at klyngesamarbejdet er en stor gevinst, der beriger den pædagogiske praksis. Erfaringsudveksling sker på kryds og tværs om mange temaer og er ikke kun afgrænset til for eksempel TR-arbejdet. Klyngen forsøger at have fælles fokus i temaerne for at sikre forankringen i alle enhederne.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Der skal arbejdes på at samarbejdsaftalerne bliver brugt som afsæt for ens pædagogisk kvalitet i hele huset – også på dage der skiller sig ud. Inddragelse af børnenes perspektiver i evalueringen skal udvikles og implementeres som fast praksis.

Institutionens kommentarer

Institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn

Her beskriver institutionens leder i korte træk, hvordan institutionen har arbejdet med opfølgning og eventuelle anvisninger i perioden siden sidste tilsyn

Vi har bl.a. arbejdet på en forbedring af databrug, evaluering/forbedringskultur. Vi har det seneste halve år brugt BOB i vores dagligdag, men særligt i overgangen til KKFO. Vi har arbejdet med vores rutiner og overgange.

Institutionens kommentarer til dette års tilsynsrapport

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Vi vil arbejde med vores pædagogiske rutiner, så vi sikre et godt pædagogisk læringsrum i de daglige rutiner så som måltider, garderobe, putning mm. Vi vil arbejde med mere personale deltagelse i de fysiske aktiviteter og lege, bl.a. ved at arbejde med BOB på legepladsen. Så personalet bliver tryk ved legepakkerne.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets eventuelle anvisninger på opfølgende tiltag?

Ved at følge de anvisninger der er kommet, som f.eks. at få genbesøgt samarbejdsaftalen på vores pædagogiske måltider.

Hvordan vil institutionen sikre, at en positiv udvikling fastholdes?

Vi skal blive bedre til at lave vores evalueringer, så også børnenes perspektiv bliver tydeligt.

Bilag 1

Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)	Ja
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud? (0-5-års institutioner)	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om smitsomme sygdomme hos børn og unge? (6-18-års institutioner)	Ikke besvaret
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?	Ja
Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)	Ja

---

Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://himmelblaa2300-kk.aula.dk/
--	---

Har institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://himmelblaa2300-kk.aula.dk/sites/himmelblaa2300-kk.aula.dk/files/arkiv/Download_filer/Evaluering%20af%20%C3%A6replan%202023%20Himmelbl%C3%A5.pdf
--	---

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har KKFO'en udarbejdet og offentliggjort en børnemiljø-vurdering inden for de sidste to år? (6-9 års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har institutionen gennemført en fritidsmiljøvurdering indenfor de seneste to år? (10-18 års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har institutionen en opdateret sorg og kriseplan? (6-18 års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har institutionen lokale retningslinjer for håndtering og forebyggelse af vold, trusler og krænkende adfærd? (6-18 års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage? (0-9-års institutioner)	Ja
--	----

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?	0
--	---

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år?	Ja
---	----

Hvornår fik institutionen sidst gennemført hygiejnetilsyn? (0-5-års institutioner)	03-04-2023
---	------------

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen?	Nej
---	-----

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning?	Ja
---	----

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev?	Ja
---	----

Har institutionen en beredskabsplan?	Ja
--------------------------------------	----

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen?	Ja
---	----

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering?	Ja
--	----

Gennemføres daglig visuel inspektion af
legepladsen? Ja

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af
legepladsen? Ja

Er der gennemført legepladsinspektion af
legepladsteamet inden for de sidste tre år? Ja

Er eventuelle bemærkninger fra
legepladstilsynet udbedret? Nej
